

Erik Scavenius' tale på Rigsdagens fortrolige møde om den dansk-tyske grænse

Taler

Erik Scavenius
Udenrigsminister

Dato

23. oktober 1918

Sted

Rigsdagen

Ministeriet havde ikke næret nogen Tro til, at det rette Tidspunkt var kommet til at forelægge det nordslesvigske Spørgsmaal for Rigsdagen. Men man kan jo sjældent selv bestemme Udviklingen af et Spørgsmaal, der har saa stor Interesse for Befolkningen og Landet og denne Henvendelse fra Rigsdagen er da ogsaa bleven nødvendiggjort ved Indgreb fra Sider her i Landet, der særlig beskæftiger sig med det Spørgsmaal. Mange Mennesker har til mig sagt, at de ikke kunde forstaa, hvorledes det var muligt for Danmark at rejse dette Spørgsmaal nu; de havde den Følelse, at der var noget uanstændigt i dette, at vi, som havde siddet stille under hele Krigen, nu skulde komme frem med Fordringer, som jo ikke nogen Deltagelse i Begivenhederne berettigede os til. Der er det rigtige i dette, at Staten Danmark ikke har noget her at fremføre. Dette ligger i selve Udviklingen af Spørgsmaalet.

Vi har i sin Tid sluttet en Fred og der afstaaet dette Land. Denne Fred er ikke bleven ophævet ved ny Krig eller ved nogen Revision. Der har ved en Fred mellem to andre Magter været givet en Ret for de Danske i Slesvig, men ikke for Danmark; denne Ret er atter ophævet, og Danmark har gentagne Gange erkendt, at vi ikke havde nogen Ret støttet på § 5 i Prag-Freden. Spørgsmaalet er derfor - det maa fastholdes - at folkeligt Spørgsmaal. Det er ikke Staten Danmark, og maaske ikke en Gang det danske Folk her i Kongeriget, men de danske Slesvigere, der i Øjeblikket, som Situationen nu foreligger, kan tale med.

De Efterretninger, der er komne til Folk her i Landet, som staar i nøje Forbindelse med Ledelsen af de danske Slesvigere, har da ogsaa erfaret - og jeg har kunnet bringe Meddelelse derom videre - hvilken Holdning der iagttages af Rigsdagsmand H.P. Hansen i Forbindelse med den danske Befolknings øvrige Tillidsmænd. Det forlyder da, at deres Hensigt er at rejse Spørgsmaalet, saa snart Lejlighed maate byde sig, paa den tyske Rigsdag.

Men der er en anden Grund, hvorfor det var nødvendigt at foretage denne Henvendelse til Rigsdagen. Det var nødvendigt for at se, om der i det danske Folk er en fælles Opfattelse af den Politik, som det vil være rigtigt for Danmark at følge. Naar Sagen omtales saa meget, som det allerede nu sker - den er jo først rejst i svenske og norske Blade, sikkert ikke uden Forbindelse her i Landet - og naar der ved den Pressediskussion, der finder Sted, vækkes Interesse for den hos de krigsførende Parter, kan Spørgsmaalet let her i Danmark faa en saa hastig Udvikling, at det danske Folk maa blive enigt med sig selv om, hvad det ønsker i denne Sag. Disse Bestræbelser for at føre Sagen frem har jo tillige en særlig Karakter. Der er nemlig sket det ejendommelige, at skønt de danske slesvigere dog endnu sukker under fremmed Herredømme, og vi endnu klager over, at de er i fremmed Vold, hører man allerede her i Landet Røster, der kræver, at naar dette Spørgsmaal skal ordnes, saa skal Danmark have sin historiske Grænse tilbage, det vil sige, at Forholdet skulde vendes om: I stedet for at Danske har været under tysk Herredømme, og de og vi har klaget derover, skulde nu Tyske under dansk Herredømme. Man støtter sig her til Historiens Ret.

Men det maa ikke glemmes, at Historiens Ret er forskellig ud fra de Synspunkter, hvorfra man ser dem. Hvad der er Historiens Ret i Danmark, er ikke Historiens Ret i Tyskland. Derfor har Historiens Ret aldrig været et Udgangspunkt for en Afgørelse, som har kunnet være varig mellem Folkene. Derfor maatte det ogsaa, særlig i smaa Nationer, hilses med Glæde og Tilslutning, man kunde sige med Begejstring, om en ny Tid aabnede sig for Forholdet mellem Nationerne, naar det proklameredes, at for Fremtiden skulde det ikke være Historien, men de virkelige nationale Forhold, der skulde være gældende, at ingen Nation, støttet til hvilket Argument det saa end maatte være, skulde kunne kræve at herske over Dele af et andet Folkelegeme.

Naar det derfor meddeles, at der her i Landet rejser sig en Agitation for videregaaende Fordringer, saa er der Grund for den danske Nation til at se lidt nøjere paa dette spørgsmaal. Man maa da først erindre, at en Akcept fra den danske Nation af et videregaaende Program vilde betyde en fuldstændig Fornægtelse af det Standpunkt, vi hidtil har staaet paa, og af det ideelle Moment, der har ligget i Sønderjydernes Krav ligesom ogsaa i den Opfattelse, der har været gældende her i Landet. Og man maa jo ogsaa tænke paa, hvilket Syn man fra begge Sider vil have paa Gennemførelsen af noget saadant. Hvis man et Øjeblik forsøger at se paa Spørgsmaalet fra et tysk Synspunkt, vil man

indse, at det er en vanskelig Sag for den tyske Nation at skulle afstaa Dele af det nuværende tyske Rige, og at det vilde være yderligere svært for dem at komme ind i den Tankegang, at den skulde afstaa dem uden at faa noget som helst til Gengæld. Men hvis yderligere Løsningen skulde være den, at Dele af det tyske Folkelegeme gik med, saaledes at Løsningen ikke kom gennem det, der nu skal være Grundlaget for Retten mellem Nationerne, men i Virkeligheden kun blev det gamle om igen, nu vendt imod Tyskerne, saa er det klart, at noget saadant ikke kan gennemføres med Tyskernes gode Vilje, men maa være en Ordning, som de tvinges til, men som de aldrig akcepterer i deres Hjerter eller med deres Forstaaelse.

Det siges, at man fra de allierede Magters Side ønsker, at Danmark skal paatage sig mere, men hvis det er Tilfældet, synes jeg, det er Danmarks Opgave at overbevise dem om, at dette ikke kan være i nogens Interesse. At det vilde være en Ulykke for Danmark er klart, men man kunde maaske ogsaa overbevise disse Magter om, at de ikke selv kan være interesserede i en Løsning, som vilde give dem Forpligtelser i Fremtiden under forandrede Forhold og derved blive en Byrde for dem, som ikke til enhver Tid vilde passe dem. Vi har jo gennemlevet noget af dette før. Vi har set, hvorledes den Ordning, som blev Resultatet af den første slesvigske Krig, og som dog havde Magternes Garanti, efterhaanden som den brød sammen for os, ikke kunde finde Støtte udefra. Vi ved jo, hvorledes de danske Udenrigsministre i Tiden mellem 1850 og 1863 var stillede, hver gang det trak op til en virkelig Konflikt med Det tyske Forbund. Ja, Repræsentanterne i København for disse Magter, som i 1852 havde ment, at det var i Europas Interesse at opretholde det samlede danske Monarkis Integritet, havde stadig det Raad til den danske Regering: Kan I ikke give efter, søg dog at undgaa, at det kommer til Konflikt, - og da Konflikten først kom, blev vi ogsaa ladt alene.

Nu siger man paa den Side: Vi forstaa, at der er sket store Fejl. Verdenskrigen skulde komme, før de forstod, at der var sket store Fejl. Men vi maa dog huske paa, at de Fejl skete ikke, fordi man ikke forstod Spørgsmaalet. Allerede fra den første slesvigske Krig, da Konflikten først brød ud, var man ganske klar over, hvilken Ændring i Forholdene det vilde blive, hvis Hertugdømmerne og Kiels Havn tilfaldt Tyskland. Det var ikke skjult for nogen, der interesserede sig for Østersøspørgsmaalet, hvilken Forandring der vilde blive, hvis det skete. Og ikke desto mindre ved vi, hvordan det skete, og det hænger sammen med, at Politiken, ogsaa den internationale Politik, til enhver Tid maa rette sig efter de

Vilkaar, der gives den. Man kan i Dag have alle mulige Forsætter, men ingen kan vide, hvorledes de kan opretholdes om 10-20-30 Aar, og vi kan ikke regne med kortere Tidsrum. Danmark er et gammelt Land, og vi haaber det skal bestaa til evig Tid, saalænge der er en dansk Nation. Derfor maa vi ikke anlægge Synspunkter, som alene tager Hensyn til den øjeblikkelige Situation.

Naar det derfor siges, at vi endelig maa være forsigtige, endelig ikke gøre noget, som hos de Allierede, Tysklands Fjender, kunde vække Misfornøjelse, saa maa man dog ogsaa tænke paa, hvad der er Danmarks Interesse, og hvis de Planer, der formodes at være fremme hos disse Magter, var saadanne, at man maatte sige til sig selv, at Danmark vilde blive ledet ind i Forhold, der var uholdbare i Fremtiden, da maatte Danmarks Opgave være at overbevise dem om, at det var en forkert Politik for Danmark. Ogsaa fra deres Synspunkt maatte det være en forkert Politik, thi der er mange maader Staterne imellem at udøve Tryk paa, og selv om vi kunde regne med, at vi nu nærmer os et Tidspunkt, hvor Vaabnene ikke vil være det afgørende i Europa, hvor Mattelsen, ved den uhyre Anspændelse, der har fundet Sted i disse Aar, vil medføre, at Staterne i en Aarrække ikke kan tænke paa krigerske Afgørelser, kan vi ikke derfor tro, at Menneskene skulde forandre sig fuldstændig, navnlig ikke hvis de Aarsager, som tidligere har fremkaldt voldelig indgriben fra en Stat over for en anden, ikke tages bort. Derfor er det, vort Haab staar til, at der kommer en Tilstand, hvor man virkelig har givet hvert Folk, hvad der tilkommer det, og ikke en Tilstand, hvor den øjeblikkelige Sejr benyttes saaledes, som det tidligere er sket, og den besejrede kun søger at samle sine Kræfter for atter at faa Resultatet revideret. Det maa man haabe, men man kan ikke vide det.

Men i samme Omfang, som det bliver en Fred, dikteret af Hadet og den øjeblikkelige Forbitrelse mellem Nationerne, i samme Grad kan man være overbevist om, at det Folkeforbund, som muligt bliver etableret, ikke kan faa nogen indre Sandhed, og derfor er det, vi maa tænke paa, hvordan Danmark under saadanne fremtidige Forhold vilde være stillet, hvis det havde Tyske inden for sine Grænser. Jeg er vis paa, at man fra dansk Side aldrig kunne tænke sig at have et Styre over for Tyske som det, Tyskland har haft over for Danske, men i nationale Spørgsmaal er det ikke det afgørende. Nationale Modsætninger trives, selv om der er det mildeste Styre, og hvis vi f. Eks. ser hen til Østerrig, hvor i lang Tid det centrale østerrigske Styre har været bekendt for paa enhver Maade at tage Hensyn til de forskellige Nationaliteter, ser man, at i det Øjeblik, der bliver Mulighed for, at disse kan frigøre sig, saa sprænges Baandene.

Derfor er det, hvis vi faar Tyske under dansk styre, uundgaaeligt, at der bliver et nationalt Spørgsmaal i omvendt Orden, og medens de Danske, da de førte deres Kamp i Sønderjylland, som Baggrund havde den lille danske Stat, vil der som Baggrund for en tysk National Bevægelse blandt de Tyske, vi maatte have under dansk Herredømme, være alt, hvad der er tysktalende.

Vi maa heller ikke et Øjeblik over det Forhold, der i Øjeblikket er mellem Nationerne, glemme, at det ændrer sig. Naar Tysklands Aspirationer er knækkede, naar de andre Magters Frygt for, at Tyskland skal stræbe efter Hegemoniet, er borte, naar Tyskland er reduceret til det, det formentlig bliver reduceret til nu ved Enden af denne Krig, ja saa vil ikke straks, Folkene imellem, ethvert Spor af Krigen og af den Forbitrelse, den har fremkaldt imellem dem, forsvinde, men Regeringerne vil hurtigt komme i et andet Forhold til hinanden - man hader ikke den, man ikke frygter - og tilbage vil vi ligge med et nationalt Spørgsmaal, som man i dette Øjeblik siger er et europæisk Spørgsmaal. Jeg frygter, at det i Fremtiden vil være meget vanskeligt at opretholde dette Spørgsmaal som europæisk. De Stridigheder, der vil være mellem dansk og tysk Nationalitet, vil vist atter blive henvist til Forstaaelse mellem Parterne, og vi er og vil alle Dage være den, der vanskeligst kan faa Europa til at forstaa vore Synspunkter. Ved selve Forholdet vil vi være ugunstigt stillede. Thi hvis Verden i Fremtiden i og for sig har akcepteret Princippet Folkenes Selvbestemmelsesret, og det kun er den øjeblikkelige Magtsituation, der medfører, at den ikke paa alle Omraader kommer til fuld Gyldighed, vil vi alene derved være uheldigt stillede. Hvis de Betragtninger, som i Øjeblikket kunde føre til, at man fra anden Side kunne ønske noget andet, sejrede, vilde vi paa Forhaand have Uret, thi saa bliver det jo os, der regerer over andre. Men dernæst, naar Diskussionen rejses, hvilket mangetonende Kor udgaar der da ikke fra hele den tyske Nation i modsætning til den spæde Stemme, det danske Folk kan hæve?

Og saa Forholdet til de andre Magter. Naar Danmark, som jeg tror, kan forudse en anden Udvikling, saa synes jeg, at der deri ligger et meget stærkt Argument, naar man vil overbevise disse Magter om, at de ikke kan have nogen Interesse i at lede Danmark ind i noget, hvortil vore Kræfter er for svage. Hvis der skabes et stadigt Modsætningsforhold mellem Danmark og Tyskland paa den Maade, vil Danmark være en for svag Baggrund til Opretholdelse af dette. Det vil ikke kunne opretholdes, uden at man tillige mener, at Modsætningen mellem Tysklands nuværende Fjender og Tyskland ogsaa vil være evigvarende, og

Entente-Magterne vil paatage sig en Forpligtelse til at opretholde dette diplomatisk, i yderste Fald militært. De maa være klare over, hvilke Byrder der kommer til at hvile paa dem, og hvorledes det Forhold, der kan udvikle sig mellem de store Nationer, derved er foregrebet. Vil de virkelig sige, at de er bestemt paa altid at staa i dette Modsætningsforhold til Tyskland, selv om det er et nyt Tyskland, selv om det er et Tyskland, der umuligt kan tage den Opgave op, som det kejserlige Tyskland mente at kunne gennemføre? Jeg tvivler om det. Derfor tror jeg, at man ogsaa vil kunne finde gode Argumenter, der kan tjene til at overbevise disse Magter om, at det heller ikke er i deres Interesser at lede Danmark ud i sligt, og under saadanne Omstændigheder mener jeg, det er vor Pligt at arbejde i den Retning og ikke ved alt for let at gaa ind paa deres Synspunkter og anerkende dem som noget, ogsaa Danmark kunne tænke sig, ligefrem give dem en Undskyldning for at fortsætte en saadan Politik. Vi ønsker her i Danmark ikke mindre end den nationale Løsning, og vi gør det ogsaa ud fra den Betragtning, at ellers bliver Spørgsmaalet ikke løst. Det bliver kun flyttet, men alle de uheldige Forhold, som er knyttede til, at nogle Danske er under tysk Herredømme, vil vedblive. Den danske Folkegruppe under tysk Herredømme, vil være formindsket, men den vil stadig være der. Derfor mener vi, at kun en fuldstændig national Løsning kan være det for Danmark eftertragtelseværdige. Men ud fra den Betragtning, at det maa være ønskeligt, at Grundlaget for Modsætningen, for den stadige Konflikt, maatte bortfalde, maa det ogsaa være i Tysklands Interesse at gaa til en fuldstændig national Løsning.

Men selv naar vi stiller os paa den fuldstændig nationale Løsnings Grundlag, er Forholdet jo, som det er klarlagt af dem, der bedst kender Forholdene i Nordslesvig, dette, at der ogsaa i det, som vi betragter som den rent danske Del af Slesvig, er tyske Minoriteter. De kan muligt formindskes, de vil maaske straks blive formindskede, og vi maa tage det op som en Opgave at arbejde for, at de bliver formindskede. Men nogle vil der altid være tilbage, der vil altid være et Element tilbage, som, hvis man ikke vinder det fuldkomment, vil kunne tage det nationale Spørgsmaal op og udfolde Bestræbelser for at komme tilbage til det tyske Rige. Ogsaa ud fra denne Betragtning forekommer det mig nødvendigt, at vi faar en Ordning, som ikke paa forhaand modtages paa fjendtlig Maade i Tyskland. Det er klart, at som Forholdene er nu i Verden, har dette Spørgsmaal skiftet Karakter. Inden Krigen var det selvsagt, at hvis der skulle komme en Revision af den bestaaende Tilstand, kunne det kun ske ved en Forhandling mellem Danmark og Tyskland, og der var altid til det Spørgsmaal, ogsaa naar man her i Landet tænkte paa, at man kunde naa en Løsning, knyttet dette, at

man maatte sige sig selv, at det var umuligt for Tyskland at opgive noget uden at forlange noget til Gengæld, og at vi derfor maatte frygte at komme i et Forhold til Tyskland, som i nogen Grad formindskede vor Selvstændighed, forrykkede vor Stilling mellem Nationerne.

Nu ligger dette jo anderledes. Saaledes som Forholdene nu er, vil dette Spørgsmaal ikke kunne tænkes at finde en endelig Løsning før ved den Ordning af Forholdene i Europa, som vil komme paa en Fredskonference eller paa anden Maade. Men derfor er det lige ønskeligt for Danmark, naar man ser ud i Fremtiden og ikke hefter sig ved Tysklands øjeblikkelige Svaghedstilstand, at den Løsning, der tilvejebringes, møder Forstaaelse fra tysk Side. Derfor er det ikke heldigt, naar der fra dansk side saa stærkt henvises til Fredskonferencen, thi hvis Spørgsmaalet skal frem der, saa kommer det der af sig selv. Men i Øjeblikket sat frem paa den Maade maa det paa tysk Side virke forstemmende. Det kan ikke undgaas, at Tyskerne siger: I samme Øjeblik, som vi nærmer os det, der altid har været Danmarks Maal: at faa en Afgørelse af dette Spørgsmaal ved en national udligning, i samme Øjeblik vi ud fra de nye Principper, der skal lægges til Grund for den europæiske Ordning og det mellemfolkelige Samkvem, kunde tænke os at akceptere et Afkald, i samme Øjeblik mener vi fra dansk Side, at det skal vore Fjender bestemme. At Tysklands Fjender er de endeligt afgørende i dette Spørgsmaal, er een Ting, en anden Ting er det, om det fra dansk Side er klogt og rigtigt, og om det er hensynsfuldt over for dem, som vi dog stadig skal leve ved siden af - ingen kan rykke os bort fra Tyskland eller Tyskland bort fra os - saa stærkt at fremhæve, at dette er noget, som Tysklands Fjender skal bestemme.

Jeg synes, at i Øjeblikket kan der intet ske, og som jeg før sagde, jeg er ikke kommen til den danske Rigsdag, fordi jeg mener, at dette er et Spørgsmaal, som den danske Stat nu kan tage op. Vi ved ikke en Gang, om Krigen ikke skal fortsættes. De eneste, der i Øjeblikket kan vise Aktivitet i denne Sag, er de danske slesvigere. De maa tage Sagen op, saaledes som det synes dem rigtigt. Men fra dansk Side kan der ikke gøres Skridt, vi kan ikke henvende os om Forhandling hverken til den ene eller den anden Side. Man kunde tænke sig, at der fra begge Sider, ikke alene fra tysk, men ogsaa fra den anden Side, blev stillet Betingelser, der forrykkede Danmarks Stilling, Betingelser, som, hvis vi gik ind paa dem, vilde drage Danmark bort fra det ligevægtige Forhold til Magtgrupperne, som vi har forstaaet at gennemføre under Krigen og som jeg ogsaa tror i Fredstider er det eneste, som baader Danmarks Interesser, ikke alene politisk men ogsaa, og ikke mindst, i økonomisk Henseende. Heller ikke i denne

Henseende kan vi paa nogen Maade afskære os fra vort Naboland; vi vil stadig, ogsaa i denne Henseende, i høj Grad være afhængige af et Naboland. Saaledes som jeg ser det, maa det være en dansk Bestræbelse at modarbejde alle Tendenser, der kunde føre os ind i Forhold, som vilde forrykke den Stilling, som hidtil har været heldig for Danmark.

Det vilde ikke være rigtigt ikke at hentyde til, at uden Ofre kan den ny Ordning ikke ventes gennemført. Men vi maa da søge at naa til, at det kun bliver finansielle Ofre, der paalægges os. Finansielle Ofre maa blive paalagt os, fordi det altid har været Skik ved Afstaaelse af Dele af et Land, at en forholdsmæssig Part af dets offentlige Byrder lagdes over paa de afstaaede Dele og overtoges af det Land, som de blev knyttet til. Men dette vil her ske saa meget mere, som det ikke alene vil være i Tysklands, men ogsaa i dets Modstanderes Interesse, at en bemærkelsesværdig Del af de tyske Statsbyrder bliver lagt over paa Danmark, idet nemlig Tyskland som tabende næppe kan antages at være i saa overordentlig høj Grad solvent, og der vil sikkert blive Tale om Udredelse af meget store Erstatninger saavel til Belgien som til Frankrig, saaledes at hvad der kan skaffes af bedre Mønt sikkert vil være ønsket. Det drejer sig her om meget store Summer. Selvfølgelig er det i Øjeblikket umuligt at have nogen Ide om, hvor store. Men hvis vi tænker paa, hvilke Byrder der kommer til at hvile paa Tyskland, dels ved den Gæld Riget og Preussen havde før Krigen, dels ved de Udgifter, som Krigen har medført og endelig ved de store Erstatninger, som det utvivlsomt bliver nødvendigt for Tyskland at udrede, vil man indse, at der bliver Tale om svimlende store Beløb, og at den forholdsmæssige Del, der kan være Tale om for Nordslesvigs Vedkommende, vil andrage et efter vore Forhold meget stort Beløb, hvortil den betydelige Sum, som staar til Danmarks Raadighed efter Afhændelsen af de vestindiske Øer, sikkert langt fra vil strække. Dette er maaske en jordbunden Betragtning, men i en Stats Liv er denne Side af Sagen dog noget, der ikke kan skubbes til Side.

Ja, nu har jeg fremlagt Stillingen, saaledes som jeg ser den. Det, der ligger til Grund for, at det har forekommet mig rigtigt, ja nødvendigt, at der fra Ministeriets Side skete en Henvendelse til den danske Rigsdag, var Indtrykket af, at der var Kræfter i Gang, der søgte at drive dette Spørgsmaal bort fra det - saa vidt jeg opfatter det, og som jeg haaber, den overvejende Majoritet af dette Folk, opfatter det - eneste Grundlag, det nationale Grundlag. Derfor har Samtaler fundet Sted mellem Ministeriet og Partiernes Formænd, og man er derved naet til en Overensstemmelse i Opfattelsen af, hvilken Fremgangsmaade der vilde

være den rigtige. Man har da ment, at det vilde være rigtigt, og at det vilde være vejledende for Ministeriet med Hensyn til den Politik, der skal følges, at det ved en Vedtagelse konstateredes, at der her paa Rigsdagen var Enighed om disse Linier. Det er ikke en Vedtagelse, der kan finde Sted paa forfatningsmæssig Maade, men en Vedtagelse, hvorved de forskellige Partier konstaterer deres Opfattelse ved deres Tilslutning til den.

Jeg maa da maaske slutte med at oplæse, hvad der ved disse Forhandlinger mellem Partiernes Repræsentanter og Ministeriet er tænkt som det, man vilde forelægge Rigsdagen. Det lyder saaledes:

"Efter at have hørt Ministeriets Meddelelser fastslaar Rigsdanes Fællesmøde, *at* der er Enighed om at fortsætte den samme til alle Sider ligelige Neutralitetspolitik, som hidtil er ført, *at* ingen anden Ændring i Slesvigs nuværende Stilling end en Ordning efter Neutralitetsprincippet stemmer med det danske Folks Ønske, Følelse og Interesse, og *at* den Løsning, som det danske Folk ved begge de krigsførende Parters Antagelse af Nationalitetsprincippet maate ønske tilvejebragt, og hvorved de danske Dele af Slesvig efter den retfærdigst mulige nationale Grænse føres tilbage til Danmark, bør søges gennemført paa en saadan Maade, at der ikke voldes Skade i Forholdet til nogen Side."

Her er altsaa antydet, saavel det endelige Maal som den Fremgangsmaade. vi mener rigtig, for saa vidt vi overhovedet selv kommer til at bestemme i denne Sag. Men da Forholdet er det, at Danmark ikke endnu kan træde frem over for Europa med dette Spørgsmaal, kan det ikke anses for rigtigt, at denne Vedtagelse bliver offentliggjort. Det kunde kun skade Sagen, tror jeg, og lige saa ønskeligt det er, at Rigsdagen konstaterer, at den er Basis for en Politik i dette vigtige Spørgsmaal, lige saa urigtigt vilde det være, tror jeg, at offentliggøre Rigsdagens Beslutning. Dette er altsaa noget, vil skulde være enige om, men Offentliggørelsen skulde henlægges til det rette Øjeblik. Jeg slutter med at opfordre Rigsdagen til at give Tilslutning til den nu oplæste Resolution.

Kilde

danmarkshistorien.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Politisk tale, Radikale Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/erik-scavenius-tale-paa-rigsdagens-fortrolige-moede-om-den-dansk-tyske-graense>